

v otázce, zda nárok, který má býti vynucován, je po právu čili nic, nýbrž, že odpovědnosti ve směru zločinu vydírání může pachatele s uvedeného hlediska zprostiti jen omyl o rozhodných okolnostech skutkových, jemuž ovšem jest na roveň klásti omyl o normách právních, jediné vyjímaje omyl o předpisech hmotného práva trestního. Touto otázkou se nalézací soud vůbec neobíral a po skutkové stránce ji neobjasnil, takže není podkladu pro posouzení, pokud zde přichází v úvahu omyl skutkový neb omyl právní mimo obor trestního zákona, na př. o obsahu a dosahu předpisů administrativních a pod., což arci podle toho, co zjišťuje rozsudek, nelze ani předem vyloučiti. Pro doličené zmatky podle čís. 5 a čís. 9 a) § 281 tr. ř. bylo zmateční stížnosti vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a věc vrátiti soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí, aniž bylo třeba obírat se dalšími vývody stížnosti, zejména výtkou, že soud nalézací, neshledav ve skutku obžalovaných podstatu § 98 b) tr. zák., měl o něm uvažovati též s hlediska § 99 tr. zák.

Čís. 4793.

V případech, v nichž je trestný čin ohrožen v zákoně buď vězením nebo pokutou, má soud za okolností zvláštního zřetele hodných uznati přímo na peněžitou pokutu, a nikoliv přeměnou vězení použitím § 261 tr. zák.

(Rozh. ze dne 27. září 1933, Zm I 473/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost státního zástupce do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 2. května 1932, pokud jím byl obžalovaný zproštěn podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby pro přečin urážky presidenta republiky podle § 11 čís. 2 zákona na ochranu republiky, a pokud byl za přestupek podle §§ 14 a 19 zák. z 15. listopadu 1867, čís. 135 ř. zák. odsouzen k peněžitému trestu 100 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 48 hodin. V otázce, o niž tu jde, uvedl v

důvodech:

Pokud zmateční stížnost — nesprávně v této části jako odvolání do trestu označená — vytýká, že neprávem byl obžalovanému uložen trest pokuty, ježto v případech, v nichž trestný čin je ohrožen v zákoně buď vězením nebo pokutou, může prý soud uznati přímo na pokutu jen tehdy, jsou-li tu podmínky § 261 tr. zák. (§ 281 čís. 11 tr. ř.), nelze jí dáti za pravdu. Stížnost se mylně dovolává rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského čís. 4305 úřední sbírky, neboť toto rozhodnutí neuvedlo, jak tvrdí stěžovatel, že by bylo lze uznati na peněžitou pokutu při trestní sazbě vězení nebo peněžitého trestu jen, jsou-li tu podmínky § 261 tr. zák., naopak správně uznalo, že když jsou dány okolnosti zvláštního zřetele hodné (§ 261 tr. zák.), jež by při výlučné trestní sazbě vězení odůvodňovaly přeměnu tohoto zá-

konného trestu v trest na penězích, má se v tom případě, že jest dána na výběr trestní sazba vězení nebo peněžité pokuty, uznati na peněžitou pokutu p ř í m o a nikoli přeměnou vězení za použití § 261 tr. zák. Dovolané rozhodnutí týká se případu úplně obdobného, že veřejnému obžalobci nepřislušelo právo odvolání, jelikož byl trest peněžitý vyměřen v rámci stanovené trestní sazby, byť i na volbu dané, jak jest tomu i v souzeném případě.

Čís. 4794.

I předpis § 24 odst. 1 zák. čís. 117/24 sb. z. a n., citovaný v § 48 odst. 1 téhož zákona, jest součástí trestního zákona a jeho neznalost nevylučuje, aby čin byl pachateli přičítán.

Skutková podstata přečinu podle § 48 odst. 1 cit. zák. nevyžaduje nějaké tajné nebo podloudné jednání; trestný je vývoz evidenčních koní do ciziny bez souhlasu ministerstva národní obrany v každém případě, nechť se doprava děje jakýmkoliv způsobem; stačí vědomí pachatelovo, že jde o evidenční koně a že souhlas ministerstva národní obrany nebyl vyžádán ani udělen.

(Rozh. ze dne 30. září 1933, Zm IV 153/33.)

S o u d p r v é s t o l i c e uznal obžalované G. M. a O. K. vinnými podle obžaloby, a to přečinem podle § 48 odst. 1 zák. čís. 117/24 sb. z. a n., jehož se dopustili tím, že v říjnu 1930 dali bez povolení ministerstva národní obrany — tedy proti zákazu § 24 odst. 1 cit. zák. — dopravit do Německa tři evidenční koně. O d v o l a c í s o u d zprostil oba obžalované podle § 326 čís. 2 tr. ř. z obžaloby.

N e j v y š š í s o u d po veřejném líčení o zmateční stížnosti veřejného žalobce z úřední moci podle § 35 odst. 1 por. nov. zrušil rozsudek odvolacího soudu i s hlavním odvolacím líčením a uložil tomuto soudu, aby o věci znovu jednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zprošťující rozsudek odvolacího soudu napadá veřejný žalobce zmateční stížností z důvodů věcné zmatečnosti podle § 385 čís. 1 a), c) tr. ř. Odvolací soud zprostil obžalované G. M. a O. K. obžaloby pro přečin podle § 48 odst. 1 zákona čís. 117/1924 sb. z. a n. v podstatě s odůvodněním, že obžalovaní nejednali úmyslně, když evidenční koně bez předepsaného povolení ministerstva národní obrany svěřili dopravní společnosti v B. k vývozu do Německa, ale že tak učinili veřejně a z neznalosti zmíněného zákonného předpisu, spoléhající na opatření dopravní společnosti, o které se mohli právem domnívati, že splní všechny pro vývoz koní předepsané podmínky. V dalších důvodech uvádí vrchní